liotheca
uddhica.
VIII, 1.
1904.



313

BIBLIOTHECA BUDDHICA. VIII.

# NYĀYABINDU

БУДДІЙСКІЙ УЧЕБНИКЪ ЛОГИКИ

СОЧИНЕНІЕ ДАРМАКИРТИ

И ТОЛКОВАНІЕ НА НЕГО

# NYĀYABINDUṬĪKĀ

СОЧИНЕНІЕ ДАРМОТТАРЫ

ТИБЕТСКІЙ ПЕРЕВОДЪ ИЗДАЛЪ СЪ ВВЕДЕНІЕМЪ И ПРИМѢЧАНІЯМИ

**Ѳ. И. Щербатской.**

I.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ 1904.

ПРОДАЕТСЯ У КОММИССІОНЕРОВЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ:

**И. И. Глазунова, М. Эггерса** и **Комп.** и **К. Л. Риккера** въ Санктпетербургѣ. **Н. П. Карбасникова** въ Санктпетербургѣ, Москвѣ, Варшавѣ и Вильнѣ; **Н. Я. Оглоблина** въ Санктпетербургѣ и Кіевѣ; **М. В. Клюкина** въ Москвѣ; **Е. П. Распопова** въ Одессѣ; **Н. Киммеля** въ Ригѣ; **Фоссъ (Г. Гессель)** въ Лейпцигѣ. **Люзакъ** и **Комп.** въ Лондонѣ.

*Цѣна 1 р. = 2 Mrk. 50 Pf.*

Напечатано по распоряженію Императорской Академіи Наукъ.
С.-Петербургъ, Іюнь 1904 г.

Непремѣнный Секретарь, Академикъ *Н. Дубровинъ.*



ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.
Вас. Остр., 9 лин., № 12.

# Предисловіе

(предварительное).

Тибетскій переводъ сочиненій Дармакирти, *Nyāyabindu*, и Дармоттары, *Nyāyabinduṭīkā*, котораго настоящій выпускъ содержитъ приблизительно половину, дошелъ до насъ въ различныхъ изданіяхъ Данжура, гдѣ онъ помѣщенъ въ отдѣлѣ сутръ— МДо, первое изъ нихъ въ т. 95-мъ (ཅེ), а второе въ т. 111-мъ (ཞེ). Въ С.-Петербургскихъ книгохранилищахъ имѣются два изданія Данжура: одно, Китайское, находится въ Азіатскомъ Музеѣ Академіи Наукъ; оно напечатано красной краской и представляетъ собою превосходную ксилографическую работу, гдѣ каждая буква не только четкā, но и изящно сдѣлана. Другое изданіе, тибетское (? Нартанское, не всегда сходится съ указателемъ Поталасскаго изданія бар. Шиллинга фонъ Канштатъ), находится въ библіотекѣ И. СПБ-скаго Университета, напечатано на тибетской тонкой бумагѣ, черной тушью, весьма не отчетливо, и, безъ помощи перваго изданія, часто совершенно неудобочитаемо. Печатаемый здѣсь тибетскій текстъ представляетъ собой результатъ сравненія текстовъ въ обоихъ изданіяхъ Данжура, а также сравненія ихъ съ санскритскимъ оригиналомъ. Послѣдній былъ открытъ проф. Питерсономъ въ Индіи и изданъ имъ въ Bibliotheca Indica. Заранѣе можно было ожи-

дать, что санскритскій оригиналъ окажетъ не малыя услуги для пониманія и исправленія тибетскаго текста и нѣтъ ничего удивительнаго, что ожиданія эти вполнѣ оправдались. Но не менѣе значительны и услуги, которыя, въ свою очередь, тибетскій переводъ оказываетъ для пониманія и исправленія текста санскритскаго оригинала. Поэтому, мы позволили себѣ предложить И. Академіи Наукъ, которая, по иниціативѣ акад. С. Ѳ. Ольденбурга, предприняла изданіе серіи буддійскихъ текстовъ, подъ общимъ названіемъ Bibliotheca Buddhica, издать въ этой серіи, какъ тибетскій переводъ, такъ и санскритскій оригиналъ обоихъ помянутыхъ сочиненій, пользующихся въ буддійской ученой литературѣ заслуженной извѣстностью. Имп. Академія Наукъ охотно согласилась на наше предложеніе, за что мы и выражаемъ ей здѣсь нашу глубокую признательность, равно и акад. С. Ѳ. Ольденбургу, редактирующему помянутое изданіе.

Въ Данжурѣ оба издаваемыя сочиненія помѣщены отдѣльно, и даже въ разныхъ томахъ, по тому общему правилу, которымъ руководствовались его редакторы, что основныя сочиненія (*mūla*) помѣщаются отдѣльно и впереди объяснительной литературы, имъ посвященной. Мы же при изданіи придерживались другого порядка, печатая то и другое вмѣстѣ, основной текстъ Дармакирти и объясненіе его Дармоттарой, такъ что объясненіе послѣдняго автора всегда слѣдуетъ за объясняемымъ мѣстомъ перваго. При этомъ раздѣленіе текста *Nyāyabindu* на отдѣльныя правила или сутры принадлежитъ намъ, такъ какъ единственная дошедшая до насъ рукопись этого сочиненія такого раздѣленія не содержитъ. Повидимому, строгое дѣленіе на отдѣльныя сутры и не входило въ намѣренія автора, такъ какъ онъ по мѣстамъ, въ особенности въ третьемъ отдѣлѣ, отступаетъ довольно сильно отъ обычнаго лаконичнаго стиля

сутръ. При принятомъ нами способѣ совмѣстнаго печатанія обоихъ сочиненій, нумерація сутръ представляетъ столько удобствъ, что отказаться отъ нея мы не сочли возможнымъ. Понятно, что слѣдовало держаться одного и того же дѣленія, какъ въ санскритскомъ оригиналѣ, такъ и въ тибетскомъ переводѣ, но это сопряжено съ нѣкоторыми затрудненіями, такъ какъ переводчикъ, сообразуясь съ требованіями тибетскаго стиля, иногда переставляетъ предложенія, и вообще переводитъ основное сочиненіе Дармакирти, не сообразуясь съ переводомъ толкованій, равно и переводчикъ толкованія Дармоттары не сообразуетъ свой переводъ съ переводомъ основного текста, или, по крайней мѣрѣ, съ тѣмъ его переводомъ, который помѣщенъ въ Данжурѣ. Это затрудненіе мы старались обойти, соединяя иногда двѣ сутры въ одну и обозначая ихъ двойнымъ числомъ.

Критическій аппаратъ къ издаваемому тексту будетъ помѣщенъ въ концѣ его; такой порядокъ представляетъ много удобствъ, какъ въ типографскомъ отношеніи, такъ и главнымъ образомъ потому, что облегчаетъ пользованіе изданіемъ для русскихъ подданныхъ бурятъ и калмыковъ буддійскаго вѣроисповѣданія, такъ какъ не нарушаетъ ихъ привычекъ путемъ помѣщенія подъ текстомъ подстрочныхъ примѣчаній на чужомъ языкѣ.

По принятому въ Bibliotheca Buddhica способу изданія, въ примѣчаніяхъ помѣщаются нетолько разночтенія и собственно критическій аппаратъ, но, главнымъ образомъ, всякія свѣдѣнія, способныя такъ или иначе содѣйствовать пониманію текста. Такому способу изданія нельзя не сочувствовать, такъ какъ въ серіи этой печатаются сочиненія, для европейскихъ ученыхъ трудно или даже мало понятныя. При изданіи такихъ со-

чиненій требованіе строгаго разграниченія сферъ собственно-критическаго аппарата отъ разнаго рода объясненій содержанія текста можетъ предъявляться развѣ только представителями ученаго педантизма, такъ какъ несомнѣнно, что достигнуть того или иного пониманія текста важнѣе, чѣмъ сохранить выработанные въ другихъ областяхъ филологіи пріемы, которые многими отождествляются съ научнымъ методомъ вообще. Тѣмъ не менѣе намъ лишь отчасти пришлось прибѣгать къ такимъ объясненіямъ, такъ какъ главная ихъ часть сдѣлана въ примѣчаніяхъ къ нашему переводу обоихъ издаваемыхъ сочиненій, составляющему выпускъ XIV изд. Фак. Восточныхъ языковъ Имп. СПБ-го Университета.

Въ приложеніи будетъ помѣщенъ полный тибетско-санскритскій index verborum.

**Ѳ. Щербатской.**

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ནྱཱ་ཡ་བི་ནྡུ་ནཱ་མ་པྲ་ཀ་ར་ཎཾ༎

བོད་སྐད་དུ། རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ༎

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ནྱཱ་ཡ་བི་ནྡུ་ཊཱི་ཀཱ༎

བོད་སྐད་དུ། རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ༎

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ༎

སྐྱེ་བའི་གདུང་བ་རྒྱུན་རབ་འབྱུང་རྒྱུ་ཅན།
འགྲོ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པ་འདོད་ཆགས་ལ།
སོགས་པའི་དགྲ་ལྡན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་།
ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་སྤྲོང་བར་མཛད་པ་རྒྱལ༎

# མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་ནི།།

༄༅། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེ་བསྟན་ཏོ།།༡།།

༄༅། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བརྗོད་དོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་དང་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་སྒྲའི་དགོས་པ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་པ། དེའི་ཕྱིར་དེ་མི་དཔྱད་དོ། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་བཀོད་པའི་རྩོམ་པ་ཡང་མི་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་རོག་གི་སོ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་བརྟག་པའི་རྩོམ་པ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བརྩམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །འདིར་ངག་གི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། དེ་བས་ན་དེ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་བརྩམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་དགོས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་བརྗོད་པ་ན་ཡང་འབྲེལ་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་དོན་ལ་ཕན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྨྲ་བཀོད་པ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་དགོས་པའི་ཐབས་སུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ངག་གཅིག་པོ་འདིས་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་སྨྲ་བར་མི་ནུས་ཀྱི། གཅིག་སྨྲ་བ་ན་གསུམ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ༎

དེ་ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཚིག་གོ །བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པའི་ཚིག་གོ །སྨྲ་བ་པོ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མཛད་པར་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་དང་། ཉན་པ་རྣམས་ཉན་པའི་དགོས་པ་ཡང་འདིར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་དགོས་པ་བརྟགས་ནས་འཇུག་གོ །དེ་བས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས། ཉན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ཉན། ཅེས་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་པོར་བདག་ཉིད་བྱ་བའི་

ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བྱས་ལ། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྦྱར་བ་བདག་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་ནས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉན་པས་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མཛད་པ་དང་ཉན་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་མེད་དེ། ཤུགས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་རྩོམ་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཐབས་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ།། ||

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉན་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། རྩོམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་དག་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཐོས་པར་ནི་སྣྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། བསྟན་ན་ཚད་མེད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ། ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་ནི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་ཡང་ལྡོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ནི་བཅེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་གཞན་དུ་སྦྱིད་ཀྱི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམ་པ་ལ་ནི་བརྗོད་པར

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དགོས་པ་མ་མཐོང་ལ། འདུག་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་པས་ན་དེ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །མ་བསྟན་ན་ནི་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་བྱ་རོག་གི་སོ་བརྟག་པ་བཞིན་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་པར་འགྱུར་པའམ། ཀླུ་འཇོག་པའི་སྤྱི་བོ་ན་རིམས་ནད་སེལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་གྱི་མན་ངག་བཞིན་དུ་དགོས་པ་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའམ། མ་བག་མར་ལེན་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་དགོས་པ་འདོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའམ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ལས་དགོས་པའི་ཐབས་སླ་བ་ཡོད་པའམ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་མེད་པར་སྲིད་སྙམ་པ་དེ་དག་ལས་དོན་མེད་པར་སྲིད་སྙམ་པ་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་ན་ནི་དོན་མེད་པར་སྲིད་སྙམ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དོན་ཡོད་པར་སྲིད་སྙམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེས་ཀྱང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་ཡོད་པར་སྲིད་སྙམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ༎ ༎

མི་སླུ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ༎

འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྔོན་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་བསྟན་པའི་

དོན་དང་སྦྲད་པར་བྱེད་ན་མི་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྦྲད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྦྲད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དོན་དང་སྦྲད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་དོན་དང་སྦྲད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་རྣམས་བཙན་ཐབས་སུ་ཤེས་པས་གཞུག་པར་ནི་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུ་བཙུག་པར་གྱུར་པ་ནི་དོན་དང་སྦྲད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ༎

དེ་བས་ན་མ་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གང་གིས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་བཙུག་པར་གྱུར་ཅིང་དོན་དང་སྦྲད་པར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ལྷག་པར་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དེའི་མངོན་དུ་བྱས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་ངེས་

པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མངོན་སུམ་ཡང་སྣང་བཞིན་པའི་དོན་ངེས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་རྟགས་དང་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ནི་ངེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པར་ནུས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཡིན་ན། ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྲད་པར་བྱ་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉི་ག་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་འགྲོ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཕྲད་པར་མི་ནུས་སོ། །རྟགས་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ངེས་པར་མ་མཐོང་བར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་ཕྲད་པར་མི་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ངེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པ་གཞན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ༎

དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཤེས་པ་བཙལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེས་བཙལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་

ན་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ༎ གང་ཞིག་ངེས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ངེས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗོད་པ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དང་། དུས་ཐ་དད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་གཞན་ཉིད་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལས་ཡིན་ལ། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུང་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་གཞན་ན་གནས་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡུལ་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲོའི་བུ་གའི་གསེབ་ཀྱི་ཡུལ་ན་ནོར་བུའི་འོད་གནས་པ་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཁང་པའི་ཕུག་ན་ནོར་བུ་གནས་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་གཞན་དང་ལྡན་པ་འཛིན་པ་ཡང་དུས་གཞན་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཉི་མའི་གུང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ༎ ༎

ཡུལ་ངེས་པ་དང་རྣམ་པ་ངེས་པ་ནི་སྲིད་པར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་གང་ཡིན་པ་ཀོ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་སྲིད་པར་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གང་གི་དུས་ན་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་

དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ནི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་མི་སྨྲ་སྟེ། མཐོང་བའི་དུས་ཀྱང་གཞན་སྣང་བའི་དུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དུས་གང་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དང་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ༎ ༎

གང་གི་སྔོན་དུ་ཤེས་པ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་སྔ་བ་ལ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུའི་སྒྲ་སྨོས་ན་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲ་ནི་སྔ་བ་ཙམ་ལ་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་། དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་སྔར་མཐོང་བ་དྲན་ནོ། །དྲན་པ་ལས་མངོན་པར་འདོད་དོ། །མངོན་པར་འདོད་པ་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གང་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ཉིད་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་སྐྱེས་བུ་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་དེས་ན་དེ་ལ་དོན་དུ

གཉེར་བ་རྣམས་ཡིད་གཉིས་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བརྟག་པར་བྱ་བར་འོས་པ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་སྒྲ་བཤག་ནས་སྔོན་དུ་སོང་བ་སྨོས་སོ॥ ॥

སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི། དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོར་བར་བྱ་བའམ་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ॥ དོར་བར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དོར་བར་འདོད་ལ། བླང་བར་བྱ་བ་ཡང་བླང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོར་བར་བྱ་བ་དང་བླང་བར་བྱ་བ་ཞེས་མ་གཏོགས་པ་ཕུང་པོ་གཞན་ནི་མེད་དེ། བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བ་ཡང་བླང་བར་མི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་འགྲུབ་པ་ནི་འདོར་བ་དང་ལེན་པའོ། །རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ནས་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་ལ། ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་གྲུབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དོར་བར་བྱ་བ་ལ་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །བླང་བར་བྱ་བ་ཡང་བླང་བར་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་བས་ན་དོར་བར་བྱ་བ་དང་། བླང་བར་བྱ་བ་གཉིས་ལ་འདོར་བ་དང་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ॥ ॥

འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འདིར་རྣམ་མ་ལུས་པ་ལ་འཇུག་གོ །རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུས་རྣམ་པ་གཅིག་ཀ་ཡང་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་

གང་ཇི་ཙམ་འགྲུབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྒྲུབ་པ་འདིའི་རྒྱུ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ། །ལོག་པའི་ཤེས་པ་ལས་བྱ་རོག་དང་ཏ་ལ་ཙམ་དུ་ཡང་དོན་འགྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཅི་སྟེ་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཐད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་དོན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་དང་ཐད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ཀྱང་མ་ཐད་པ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཇི་ལྟར་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ལོག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དོན་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ལས་དོན་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་འབད་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འདིར་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། གང་དང་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ༎

དེས་ན་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་མ་གྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིར་

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ།། ||

བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནི་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་། །འདིར་ལོག་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གྲངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡུལ་པའོ། །དེ་ལ་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ།། ||

## ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།། ༢ ||

འདི་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ནི་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲངས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ན་ནི་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ནུས་ཀྱི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་ན་ནི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་མི་སྨྲ་བ་དེ་སྟོན་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པར་སྨྲ་བར་མི་ནུས་སོ། དེ་བས་ན་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པས་ནི། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཡང་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་པར་ནི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐོག་མར་བསྟན་ཏོ༎

རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། །

## མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ༎༢༎

མངོན་སུམ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་གྱི། འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་འདིས་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གང་ཅུང་ཟད་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ན་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་སྨྲས་ཀྱི། ཡིད་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་འགྲོ་བས་ན་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་བ་ལང་གི་སྒྲས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བཤད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་དོན་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་བ་ལང་ཉིད་སྒྲ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་ཡང་རུང་མི་འགྲོ་ཡང་རུང་བ་བ་ལང་ལ་བ་ལང་གི་སྒྲར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ༎ ༎

འདིས་དགོག་པས་ན་དཔག་པ་སྟེ། བྱེད་པ་སྒྲུབ་པའི་དཔག་པའི་སྒྲས་ནི་འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་ཏེ། རྟགས་གཟུང་ཞིང་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྗེས་ལ་དཔོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཟུང་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འབྲེལ་པར་དྲན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པ་ནི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉི་ག་ཡང་མཐུ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།། ||

## དེ་ལ་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའོ།། ༤ ||

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའི་དོན་ཏུ་སྦྱར་ནས་དམིགས་ཀྱིས་དགར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དག་གི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྔོ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཞེས་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། མངོན་སུམ་ནི་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚོགས་པ་

ལས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ནི་དམིགས་ཀྱིས་དགར་བའོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་དང་ངེད་ཅག་ལ་དོན་ལ་མངོན་སུམ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟོས། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཞན་ཅི་ཞིག་ལུས་ཏེ། གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་བརྗོད་ཅེས་དེ་སྐད་དུ་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔང་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པར་བྱེད་ཅིང་དོན་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མི་ལྡན་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་ཏེ་མ་ལྡན་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎

མ་འཁྲུལ་བ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ལ་བྱའོ། །དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ནི་དམིགས་སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་གི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱའོ༎ མཚན་ཉིད་དེ་གཉི་ག་ཡང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་མ་སྨྲས་ན་ནི་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཞུགས་པས་ལྗོན་ཤིང་ཙམ་དང་ཡང་ཕྲད་པར་མི་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་བ་སྨྲས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཤིང་དང་ཕྲད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ལ། ཕྲད་པའི་ཤིང་ནི་ཡུལ་གཅིག་ན་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལྗོན་ཤིང་གི་ཡུལ་འགྲོ་བར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་དེ་དང་ནི་མ་ཕྲད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གང་དང་ཕྲད་པ་དེ་ནི་མི་མཐོང་བས། དེ་ལས་དོན་གང་ཡང་ཕྲད་པ་མེད་ཀྱི། ཤེས་པ་གཞན་ཞིག་ཁོ་ན་ལས་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་ཡིན་ནོ༎

དེ་ལྟར་ན་མ་འཁྲུལ་བ་སྨྲས་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་སྨྲས་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

བསལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྨོས་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑མངོན་སུམ་ནི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ༎ མ་འཁྲུལ་བ་ནི་འདིར་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ༑ ༑དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ། ཡང་མི་སླུ་བ་སྨོས་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ༎ དེ་ལྟར་ན་ངག་གི་དོན་ནི། མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་སླུ་བ་ལན་གཉིས་སྨོས་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ༎ ༎

རྟོག་པ་ཡང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་འདིར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེ་ན། །

## རྟོག་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་སྣང་བ་སྟེ༎ ༥ ༎

བརྗོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། །འདིས་རྗོད་པར་བྱེད་པས་ན་བརྗོད་པ་སྟེ། སྒྲ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲའོ། །བརྗོད་པ་དང་འདྲེ་བ་ནི་བརྗོད་

པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཚོགས་པར་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེ་བར་རུང་བའི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྣང་བ་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བརྡ་ལ་བློ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་ན་བུམ་པའི་སྒྲ་དང་འདྲེས་པའི་དོན་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་བརྡ་ལ་བློ་མ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་ཞེས་སྨོས་ན་ནི་བརྡ་ལ་བློ་མ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་མ་བསྡུས་པར་འགྱུར་བས། རུང་བ་སྨོས་པས་དེ་ཡང་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་སྣང་བ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེང་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་གཉི་ག་ཡང་རུང་བ་སྨོས་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་མེད་ན་ཅི་ལྟར་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡང་

སྣང་བ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ན་སྣང་བ་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ན་སྣང་བ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ॥ ‖

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དོན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་ནུ་མ་མཐོང་བ་ན་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངུ་བ་བཏང་ནས་ནུ་མ་ཁར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྔོན་མཐོང་བའི་དང་ཕྱིས་མཐོང་བའི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉེ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་མཐོང་བ་དེ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཅན་ནི་དོན་ལ་མི་བལྟོས་ལ། མི་བལྟོས་ན་སྣང་བ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉེ་བ་ཙམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ཀྱང་སྣང་བ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མངོན་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྨྲ་བར་བྱ་བ་དང་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ཀྱང་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཁོ་ན་སྣ་བར་བྱ་བ་དང་སྣ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་སྣ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྣ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བ་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣ་བར་བྱ་བ་དང་སྣ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྡའི་དུས་ན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་བཟུང་ན་སྣ་བར་བྱ་བ་དང་སྣ་བར་བྱེད་པ་ཡང་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །བརྡའི་དུས་ཡོད་པའི་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་ད་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བརྡའི་ཚེ་ན་ཡོད་པའི་མཐོང་བ་ད་ལྟར་འགགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡང་ད་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོན་གྱི་དུས་ན་མཐོང་བ་ཉིད་མི་འཛིན་པས་ན་སྣ་བར་བྱ་བ་དང་སྣ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་སྒྲ་དང་དོན་མཐའ་དག་སྣང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བརྡའི་དུས་ཀྱི་མཐོང་བ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།། ||

དེ་དང་བྲལ་བའོ། རབ་རིབ་དང་། མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་
དང་། གྲུར་ཞུགས་པ་དང་། འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པས་
འཁྲུལ་པ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ།།༦།།

དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སྟོང་པར་གྱུར་ཅིང་། མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འོག་མ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ནི་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ནི་མིག་ལ་གནོད་པ་སྟེ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པའོ། །མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ནི་མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་དལ་བུས་བསྐོར་ན་འཁོར་ལོར་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་མྱུར་དུ་ཞེས་སྨོས་པས་བསྐོར་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་སོ། །རྒྱུ་དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའོ། །གྲུར་ཞུགས་པ་ནི་གྲུས་འགྲོ་བ་སྟེ། གྲུར་ཞུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བར་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་བས་ཞུགས་པ་ཞེས་སྨོས་སོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁྲུགས་པ་ནི་རླུང་དང་མཁྲིས་དང་

བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རླུང་ལ་སོགས་པས་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པ་ན་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབར་བ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེའོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་ནང་ལ་ཡོད་པའོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་དབང་པོ་ཉིད་སྒྱུར་བར་བྱེད་དེ། དབང་པོ་མ་བསྒྱུར་བར་དབང་པོ་འཁྲུལ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུགས་པ་ལ་མཐར་ཐུགས་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ༎ སོགས་པ་སྨོས་པ་ནི་ཞིང་ཏོག་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་། །མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མགལ་མེ་ཡུན་མན་དུ་བསྐོར་བ་བྱས་ན་མེའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་དབྱུག་པར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་ངོ་། །གླང་པོ་ཆེ་བཞོན་སོགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གནད་མི་བཟད་པར་བསྣུན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ནང་གི་རྟེན་ལ་གནས་པ་གཟུང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་འཁྲུལ་པ་གང་དུ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས་གང་དག་དབང་པོ་ཁོ་ན་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་རྗོད་པ་དང་། རང་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟོན་པས། །

## དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ༎ ༧༎

དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ༎ ༎

## དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་༎ ༨༎

དབང་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གཞན་དོན་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། །

## རང་གི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་༎ ༩༎

དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དེའི་དེ་མ་ཐག་པ་ནི་འདི་ལ་བར་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་པའོ། །བར་ཡང་བར་ཆད་དང་ཁྱད་པར་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་བས་ན་བར་བཀག་པས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རིགས་འདྲ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་འབྱུང་བ་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་

ཅིག་ལས་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དེ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཕན་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་གཅིག་ལ་བྱེད་པའོ། །འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་གི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པར་གཟུང་སྟེ། ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བྱེད་དོ॥

འདི་ལྟར་དེ་གཉིས་ནི་དེ་ལ་གཉི་ག་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་སྨོས་སོ། །མཚུངས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་དུའོ། །འདི་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བར་མ་ཆོད་པས་དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པའོ། །འདིས་ནི་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ॥

དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཞན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་བཟུང་ཟིན་པ་འཛིན་

པས་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ༎ གང་གི་ཚེ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས༔ བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གཞན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ལོང་བ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མིག་གི་བྱ་བ་འདས་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དོ༎ མིག་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་དུ་བཅུག་ན་ཡང་ཉེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

རང་རིག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། །

## སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རིག་པ་དང་༎༡༠༎

སེམས་ནི་དོན་ཙམ་འཛིན་པའོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་སྐབས་འཛིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་

པ་འབའ་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་དག་བདག་ཉིད་རིག་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ངོ་བོ་གང་གིས་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །འདིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་ནང་གི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མྱོང་བ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ॥

གལ་ཏེ་འདི་ནི་སེམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་པོ་ལ་ནི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ཚེ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་པོའི་དོན་ལས་གཞན་ཁོ་ནའི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ॥

དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཤེས་པའི་ངོ་བོ་རིག་པ་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ॥ ॥

རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། །

## ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམས་པའི་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའོ॥༡༡॥

ཡང་དག་པའི་དོན་ནི་བདེན་པའོ། །བདེན་པ་ཡང་ཚད་མས་མཐོང་བའི་དོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམས་པ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་ལ་བསྟན་པའོ། །བསྒོམས་པའི་རབ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གསལ་བར་སྣང་བཙམ་པའོ། །རབ་ཀྱི་མཐའ་ནི་གང་གི་ཚེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཅུང་ཟད་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཇི་སྲིད་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་དེ་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་རྫོགས་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་སྔ་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་རབ་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ॥ མཐའ་དེ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་གསལ་བའི་རྣམ་པ་རྩོམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྒོམ་པའི་རབ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ལྷང་ངེར་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་མཐོང་དེ་ནི་རབ་ཀྱི་མཐའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། ལག་མཐིལ་དུ་ཤེལ་སྒོང་བཞག་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་

མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བརྡའི་ཚེ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་འཛིན་པས་སྔ་དང་འདེར་རྒྱུད་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བརྡའི་ཚེ་ན་མཐོང་བ་ཡང་བརྡའི་ཚེ་ན་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་པ་ནི་ད་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་ད་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མས་དག་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་གཞན་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟེ། དེའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྒྲ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་སྟེ། མངོན་སུམ་ནི་འདི་དག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།། ||

དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཕྱེ་བ་བསྟན་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། |

## དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ།།༡༢།།

དེའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེའི་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་སྤྱི་ཡང་ཡོད་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྐྱེད་པ་སྟེ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། གང་ཞིག་ཞེན་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ལ། ཞེན་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་འཛིན་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་ཞེན་པར་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཚད་མའི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ༎ ༎

ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་

ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །

## དོན་གང་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དག་ལས་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། ༡༣ །

དོན་གང་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ།། དོན་དེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་། ཉེ་བ་ཡུལ་ཐག་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་དང་། མི་ཉེ་བ་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ། ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དེ་དག་ལས་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དག་ཏུ་ཐ་དད་པའོ། །ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག་ཉེ་བས་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བར་བྱེད་ལ། ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ན་རྣང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིང་བ་ལས་ནི་མི་གསལ་བར་སྣང་། ཉེ་བ་ལས་ནི་གསལ་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ॥

ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་མེ་ལས་ཡང་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །

## དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ། ༡༤ །

དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ལ། དེས་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་གང་ཉེ་བ་དང་མ་ཉེ་བ་

དག་ལས་སྣང་བ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

**དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎༡༥༎**

དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། །དོན་ཏུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དོན་ཏེ། དོར་བར་བྱ་བ་དང་། བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོར་བར་བྱ་བ་ནི་དོར་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བླང་བར་བྱ་བ་ཡང་བླང་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དོན་དགོས་པའི་བྱེད་པ་ནི་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་ནུས་པ་ནི་མཐུ་སྟེ། དེ་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། དངོས་པོའི་སྒྲ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་ལས་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལས་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་

ཀྱི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དོན་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་བ་ལས་ནི་དོན་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

## གཞན་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ།།༡༦།།

རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པ། ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་ངེས་པའི་དོན་ནི་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དག་ལས་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཐ་དད་པར་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པར་བྱ་བའི་མེ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡོད་པ་དང་། སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཉེ་བ་དང་རིང་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལས་ནི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་གསལ་བའམ་མི་གསལ་བར་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་མཚོན་པས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །སྒྲོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་མེ་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། །

དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

## དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།༡༧།།

དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གཟུང་

བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་འདོད་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པའི་གཞུང་འདི་བརྣམས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་བས་ན་ཚོགས་ཆུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་བསྟན་ཏོ॥

ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ནས་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །

## མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ॥༡༨॥

མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྟན་མ་ཐག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ॥ ཇི་ལྟར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ། །

## དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་॥༡༩॥

དོན་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། ཕྲད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྲད་པར་ནུས་པ་ཡང་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྲད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ॥ དེ་བས་ན་གཞུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་འདིའི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་གང་བྱས་ན་དོན་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ཕྲད་པར་

བྱེད་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གང་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་པས་ཤེས་པ་ཐད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ༎ ཐད་པར་བྱེད་པའི་ཐད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་འཇུག་པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ༎ ‖

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཚད་མ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། །

དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དེའི་ཚད་མ་སྟེ‖༢༠‖

ཤེས་པ་འདིའི་དོན་དང་འདྲ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མཚུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གང་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྔོན་པོའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ན་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་དང་སྣང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ༎ ‖

ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ༎ དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མཐའ་མ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེའི་དབང་གིས་དོན་རྟོགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ‖༢༡‖

དེའི་དབང་གིས་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲ་བ་ལ་བྱའོ། །དེའི་དབང་གིས་ཏེ། འདྲ་བའི་མཐུས། དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། དེ་འགྲུབ་པ་སྟེ། འགྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དག་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྔོན་པོར་རྟོགས་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་གིས་ནི་ཤེས་པ་དེ་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་ཡིན་པར་གཞག་པར་མི་ནུས་ཀྱི། སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་མྱོང་བས་ནི་སྔོན་པོ་རིག་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་འདིར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་འགས་ནི་ཚད་མ་ཡིན། ངོ་བོ་འགས་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་དེའི་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ནི་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ༎ ༎རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ངོ་བོ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་འཛིན་པར་འཇོག་སྟེ། དེ་བས་ན་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་

པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་བར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་ཤེས་པའི་མི་འདྲ་བ་ལས་བཟློག་པས་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུའོ། །སྔོན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་སྔོན་པོར་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་མི་ནུས་སོ། །ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་།།

དེ་བས་ན་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེན་པར་མ་བྱས་པར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེན་པ་བསྐྱེད་པས་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་སྔོན་པོར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་གཞག་ན་ནི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་གྱི༑ ཉེ་ཚེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཞེན་པས་ནི་དོན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི། རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་ཡང་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་བདག་ཉིད་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ༑ ༑རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ནི་མྱོང་བ་ཉིད་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་བྱེད་པ་བཏང་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས། དོན་གང་ལ་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དེར་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་འབའ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

## རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ༎ ༎

རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ༎ ༎

# རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནི॥

༧༧། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་བཤད་ནས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

## རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ॥༡॥

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཚིག་ཕྲག་གཉིས་སོ། །འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གློ་བུར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། བཤད་པ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྒྲའི་བདག་ཉིད་དོ། །རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེ་

པ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ན་ནི་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ནུས་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྨོས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་ནུས་པར་རྟོགས་ནས། ཐོག་མར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།། ||

རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། |

**རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནོ།།༢།།**

རང་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རང་གི་དོན་ནི་རང་གི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་རང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་ནོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་གཞན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ནོ།། ||

རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་གི་དོན་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། |

**དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ།།༣།།**

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཞེས་བྱ་

པ་སྨྲས་ཏེ། གང་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའོ། །མཚོན་པར་བྱེད་ཏེང་འདྲིས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་རྟགས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་ཏེ། འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ།། ||

མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ནས། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། |

## འདིར་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་འདྲའོ།།◡།།

ཚད་མའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་འདྲ་སྟེ། མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་སྔོན་པོར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ནི་ཚད་མ་

ཡིན་ལ། སྔོན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་སྔོན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་གཞག་པ། དེ་བས་ན་དེ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ནི་འདིའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། སྔོན་པོར་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ༎ སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དེ་ལྟར་འདིར་ནི་གྲངས་དང་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་བསལ་ནས། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་ནས། དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

## ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་༎༥༎

ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །ཚུལ་གསུམ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་ངེས་པའི་སྒྲ་སྨོས་པ་མ་བྱས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་མར་བྱས་པ་ལ། གོང་དུ་ཐལ་བའི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་

བལྟོས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁང་གི་བྱིང་རི་སྐྱང་ཆུ་སྐུ་བ་ས་བོན་བཞིན་དུ་དུང་བ་ཅན་ཅི་སྣ་ནས་ནི་རྟགས་རྟོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བའི་དུ་བ་ལས་ནི་མེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ‖ ཀུན་ན་བ་སོགས་པ་བ་སྐྱོན་མ་བཞིན་དུ་དང་གི་ལྟར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རྟོག་ཏུ་འབྱུང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པ་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ‖ དེ་བས་ན་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་ཅང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ངེས་པ་གཏོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པས། ཚུལ་ཀུན་ངེས་པའི་སྒྲ་ལ་བལྟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ‖

དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་ནི་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལྗོན་ཤིང་ནི་སྲོག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལྗོན་ཤིང་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ལ། ལོ་མ་འཁུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉལ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤིང་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་འགའ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ལྟ་བུའོ‖

ཡོད་པའི་ཚིག་གི་རྗེས་ལ་ཉིད་སྨོས་པས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་

ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ན་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ངེས་པ་སྨྲས་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།། ||

## མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་།།༦།།

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་མཚན་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་ཡོད་པ་སྨོས་པས་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྨོས་པས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཉི་ག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་སྨོས་པ་ལས་སྔར་ངེས་པར་གཟུང་བ་སྨོས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཕྱིས་ངེས་པས་གཟུང་བ་བྱས་ན་ནི་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། ངེས་པའི་ཚིག་གིས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ།། ||

# མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ༎༧༎

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེད་པ་སྨོས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྨོས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གློག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པར་བྱེད་པས་འདི་བསལ་ཏོ། །མེད་པའི་སྒྲའི་སྔ་རོལ་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་བྱས་ན་ནི་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་དོ༎ ༎དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་དེ་སྔར་མ་བྱས་སོ། །ངེས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ༎ ༎

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བསྟན་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤོང་དུ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉི་ག་གཟུང་བར་བྱས་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་

ལྡོག་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་རབ་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱའི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་གཟུང་བར་བྱས་སོ། །སྦྱོར་བ་འདི་གཉི་ག་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཙམ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔོ་བསངས་ཡིན་ཏེ། སྣང་བའི་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་བུ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཁོ་ནར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་གདོན་མི་ཟ་བར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ན་ཡང་གཉིས་ལས་གཅིག་ཁོ་ནར་སྦྱར་བར་བྱའི། གཉི་ག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་ལྡོག་པའི་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་བསླབ་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ།། ||

ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པས། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། |

**རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ།།༨།།**

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འཕེབས་པ་འདིར་ཆོས་ཅན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཚེ་ནི་སྤྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ནི་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །ཤེས་པར་འདོད་པ་སྟེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། །

## མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་མཐུན་པའོ།།༩།།

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དོན་མཚུངས་པའོ། །མཚུངས་པ་འདྲ་བའི་དོན་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཚུངས་པའི་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། མཚུངས་པ་ལ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། གང་གིས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་པ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་གང་ཡིན་སྙམ་པ་ལ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །བྱེ་བྲག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཡིན་པ།

དེ་བས་ན་འདིར་སྤྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། །

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་པའོ༎ ༡༠ ༎

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་མེད་པའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་ནི་མི་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་སོ༎ དེ་བས་ན་གཞན་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་གཞན་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་སོ། །དེ་བས་ན་མེད་པ་ནི་དངོས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་མེད་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གསུམ་ཅར་ཡང་མི་

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡང་ནི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་དང་
ལྡན་པ་སྟེ༎ ༡༡ ༎

ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡང་རྟགས་གསུམ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་སྨྲར་ཚུལ་གསུམ་དང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་པས། ཚུལ་གསུམ་པ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱང་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ ༎

དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། །

མི་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་
བུའོ༎ ༡༢ ༎

དགག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའོ༎ ༎

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག

འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༡༣༎

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཡིན་གྱི། འདི་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ། རྟོགས་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །བུམ་པ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པའོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། དེས་དམིགས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེར་གྱུར་པའི་དོན་ནི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཚོགས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ དེ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ༎ འོན་ཏེ་གང་ཞིག་གང་ལ་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དེར་སྣང་ཞེ་ན། སྣང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་འདི་ནི་འདིར་ཡོད་ན་ནི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟག་ཏུ་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེར་མེད་ཀྱང་སྣང་བར་སྒྲོ་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་ཏུ་རུང་བ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་རང་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་པར་གྱུར་པའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ཚོགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དམིགས་པ་སྟེ། དབང་པོ་གཅིག་གི་ཤེས་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཏད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟོས་པ་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཡོད་པ་ན་གཅིག་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱར་རུང་བ་ནི་གཉི་ག་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་ཅིག་ཤོས་སྣང་བ་ན། མཐོང་བའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་སྣང་བར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཐུམ་བས་དཔེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་ལོག་པ་ཙམ་ནི་རང་ཉིད་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་

ན་སྣང་བའི་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་དེའི་ཤེས་པ་ནི་ཚིག་གི་སྤུགས་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་སྨྲ་བར་བལྟའོ॥

དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། །

དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ॥༡༣॥

དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་བུམ་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །ཤེས་པའི་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་ནི། བུམ་པ་ཡང་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྣང་བའི་བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྐྱེན་གཞན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཚོགས་པ་ནི་འདུས་པའོ། །རང་བཞིན་ཉིད་དེ། གཞན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དང་། རྐྱེན་གཞན་ཚོགས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ॥ ॥

རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། །

རང་བཞིན་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ॥༡༤॥

རང་བཞིན་གང་ཡོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དམིགས་པའི་རྐྱེན་སྣང་དུ་རུང་བའི་བུམ་པ་ལས་གཞན་དེ་དག་ཡོད་དེ་བཏོག་ན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ལྟ་བ་པོ་གཅིག་ལྟ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་སྣང་ན་ནི་གཉི་ག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་སྣང་བ་ཡིན་ན་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་བས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། རྐྱེན་གཞན་ནི་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྐྱེན་གང་དག་གིས་ལྟ་བ་པོ་ངེས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་གང་ལྟ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དེ་དག་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བར་མ་ཞུགས་པ་ན་རུང་བའི་ཡུལ་ན་འདུག་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱ་མི་ནུས་པ་ནི་རྐྱེན་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ནི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ༎ ཡུལ་དང་དུས་རིང་པོ་ན་འདུག་པ་ནི་གཉི་ག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འགའ་ཞིག་མཐོང་ན་ནི་རྐྱེན་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་མཐོང་ན་ནི་མཐོང་བར་ནུས་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་རྐྱེན་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གཉི་ག་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ༎ ༎

མི་དམིགས་པའི་དཔེ་བཀོད་ནས། རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་དགོད་པའི་ཕྱིར། །

རང་བཞིན་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ༎༡༧༎

རང་བཞིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡོད་པ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ཞིག་གཏན་ཚིགས་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་ན་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དཔེར་ན་ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཤིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༡༨༎

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཤིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། འདི་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་

འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤིང་ཤ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ན་གང་གི་ཚེ་ཤིང་ཤ་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པའི་གླེན་པ་ཞིག་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཤིང་ཤ་པ་རིང་པོ་ཞིག་ལ་བསྟན་ཏེ། འདི་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་གླེན་པ་དེ་ནི་ཤིང་ཤ་པ་རིང་པོ་ཉིད་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་ཤ་པ་ཐུང་དུ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་སོ། །གླེན་པ་དེ་ཤིང་ཤ་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤིང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་གཞུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་འདིར་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཤིང་ཤ་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཤ་པར་གཏོགས་པའི་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ཚིག་གོ།

འབྲས་བུའི་དཔེ་དགོད་པའི་ཕྱིར། |

**འབྲས་བུ་ནི་དཔེར་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ༎༡༨༎**

མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་གྲགས་པས་རང་བཞིན་ལྟར་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་བསྟན་ཏོ༎ ༎

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན

ནམ༑ འོན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་དབྱེ་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཅིག་པུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། །

## འདི་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པའོ། །གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ॥༢༩॥

འདི་ལ་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལའོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཡོད་པ་སྒྲུབ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བལྟ་བར་བྱའོ༑ ༑དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མཁོ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། གཙོ་བོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་། ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་གཏན་ཚིགས་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་དད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤྱངས་ཏེ་གནས་པས་གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་གསུམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། |

རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན། དོན་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ།།༢༠།།

རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པས་ཚིགས་གཅིག་གིས་གཉི་ག་བསྡུས་སོ། །ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་གསུམ་ཅར་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེ་དང་མ་འབྲེལ་ན་དེར་མི་འཁྲུལ་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།༢༡།།

དེ་དང་མ་འབྲེལ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དེས་མ་འབྲེལ་བ་ནི་དེས་མ་འབྲེལ་པའོ། །གང་ཞིག་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་དེར་མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ནི་དེར་མི་འཁྲུལ་པའོ། །དེའི་ངེས་པ་ནི་དེར་མི་འཁྲུལ་པར་ངེས་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལ་རང་བཞིན་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་མ་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་གཏོན་མི་ཟ་བར་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་མི་འཁྲུལ་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་མི་འཁྲུལ་པ་ངེས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་རྟགས་སྒྲོན་མ་བཞིན་དུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་དོན་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ།། ||

གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་གང་ཞིག་གང་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །

## བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་॥༢༢॥

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ༑ དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ནི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ༑ བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཕྱད་པར་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཆོས་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དེ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་དེ་དང་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ༑ དཔེར་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་

ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པའི་ཡུལ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅིའི་ཕྱིར་རྟགས་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། |

## དངོས་སུ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་ ༎༢༢༎

དངོས་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་རོ།། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེར་རང་བཞིན་འབྲེལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས་ན་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཉིད་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་

དད་པ་ནི་ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསྒོམས་པ་ཁོ་ནར་རིགས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

## དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།༢༨།།

དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་དང་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་འདི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རང་

བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་ནི་རག་ལས་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་དུ་ཟད་མོད། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཁོ་ན་ཇི་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །

## དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་དངོས་པོ་འགྲུབ་བོ༎༢༥༎

དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གནས་ལ། གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འགྲུབ་བོ༎ ༎

འོན་ཏེ་དགག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པར་མི་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། |

དགག་པ་འགྲུབ་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཇི་སྐད་སྨོས་པ་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ཏེ༎༢༦༎

དགག་པའི་ཐ་སྙད་འགྲུབ་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཇི་སྐད་སྨོས་པ་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ལས་གཞན་མ་བསྟན་ཏོ༎ ||

དེ་ཙམ་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། |

དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ༎༢༧༎

དེར་དགག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་མི་སྲིད་པ་དེ་བས་ན་དེ་ལས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ༎ ||

འོན་ཏེ་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེ་ན། |

གཞན་དུ་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བའི་དོན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་མངོན་སུམ་ལོག་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་

## པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎ ༢༨ ༎

གཞན་དུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་སྣང་བའི་མི་དམིགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དུ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་མི་དམིགས་པ་གཞན་ལས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཞེ་ན། ཡུལ་དང་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འདིར་རྒྱུ་གཞན་ཚོགས་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་བསྟན་ལ། གཉིས་ལས་གཅིག་མེད་ན་ཡང་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎

དེ་ལ་འདིར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྒྱུ་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཅན་བསྟན་ཏོ། །ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བ་བསྟན་ཏོ༎

ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་དང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་ངེས་པ་མེད་ཅེ་ན། དེ་དག་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་ཀྱང་དེའི་རྒྱུས་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལོག་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་

སུམ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྲིད་དོ། །དེ་བས་ན་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཁོ་ནས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ||

འོན་ཏེ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་འདི་གང་གི་དུས་ན་ཚད་མ་ཡིན། ཅིའི་ངོ་བོ་ཡིན། ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། |

## མི་རྗོངས་པར་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་སྒྲུབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ལོག་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་སྟེ།། ༢༩ ||

མི་རྗོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལོག་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་སྣང་བ་ན་མཐོང་བའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པས་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།། དེ་བས་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་སྣང་བའི་དོན་དང་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣང་བའི་དོན་དང་བློ་དེ་ལས་མཐོང་བའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་

སུམ་གྱི་བུམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི། ལོག་པ་ཙམ་ནི་འདིར་མེད་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ལོག་པ་ཙམ་ལས་སྣང་བ་ལོག་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་སྣང་བ་ལོག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་འབའ་ཞིག་སྣང་བ་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་སྟེ་ཡོད་ན་ནི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྣང་བར་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྣང་བ་མེད་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་དེར་སྣང་དུ་རུང་བ་ཡོད་ན་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྣང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། སྣང་བ་མི་དམིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་གཞན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བར་སྣང་བ་ན་དེའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལོག་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་མི་ཀློངས་པར་ནུས་པའི་འདུ་བྱེད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ལ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་བུམ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིས་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་བུམ་པ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པ་ངེས་ན། བུམ་པ་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།།

བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་མཐོང་བས་བསྐྱེད་པ་དྲན་པ་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པ་སྟེ། ཉམས་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྒྲུབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་འདས་པ་ན་དེང་སྒྲུབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ད་ལྟར་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་རོ། །མ་ཉམས་པར་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་སྨོས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདས་པའི་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་མཐོང་བ་ལ་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་ཉམས་པ་ཡོད་པས་བུམ་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་། བུམ་པ་མཐོང་བ་ལ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། ད་ལྟར་གྱི་ལ་ནི་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་མཐོང་བ་ན་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ༎

དེ་བས་ན་མ་ཉམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྨོས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དགག་བྱ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་ནི་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དང་གི་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དང་ཐལ་བ་ད་ལྟར་དང་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པ་འདས་པ་བསྡུ་བར་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། འདས་པའི་མི་དམིགས་པ་བསལ་བར་དྲན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔོན་འདི་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེད་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་ནུས་ཀྱི། འདི་ན་བུམ་པ་ཕྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་མི་དམིགས་པ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་॥ ॥

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་ནས། བྱེད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །མེད་པའི་ཐ་སྙད་ནི། མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་། དོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལུས་ཀྱི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ། བུམ་པ་མེད་པར་ཤེས་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །མེད་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་ཅར་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་བ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་བུམ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ལ། མེད་པར་ངེས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཉེ་ཚེ་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཕྱོགས་ཉེ་ཚེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་མི་ནུས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་བས་ན་མི་དམིགས་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བ་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་བས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱི། མ་བྱས་པ་ལ་ནི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་ན་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱས་པ་ལ། མི་དམིགས་པས་འཇུག་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅིའི་ཕྱིར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཁོ་ན་ལ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། |

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་།།༣༠།།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་། །མ་འོངས་པའི་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་ལས་ཡིན་ནོ།། ||

དེ་ནི་མི་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ།།༣༡།།

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་འདིའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གང་ལས་ཤེ་ན། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱར་བ་སྟེ། སྒྲའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །སྒྲ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་སུ། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རྗོད་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་གཞན་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཀྱང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ནི་སྒྲ་མ་སྨོས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །རྗོད་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མི་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེའི། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ||

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

**རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ༣༢ ||**

རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དགག་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དུ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།། ||

འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་
བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ། དུ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ॥ ༢༢॥

དགག་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པའོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ॥ དུ་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཐོགས་པར་ཡོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་དག་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ॥ དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རྒྱུ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བ་ལས་ནི་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་ཁོ་ན་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་འགེགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ཡང་གང་དུ་རྒྱུ་མི་སྣང་བ་དེར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་སྣང་བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁང་པའི་ཡ་ཐོག་ན་གནས་པ་ན་ཁང་པའི་དང་ར་མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་དང་རའི་ངོས་བཞིའི་རྩིག་པ་མཐའ་དག་མཐོང་ཞིང་། རྩིག་པ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་དུ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་

ངེས་པ་ལས་ནི་མེ་ཡུལ་གང་ན་གནས་པས་ཡུལ་དེར་དུ་བ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མེ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁང་པའི་དང་རའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་མེས་ཀྱང་དུ་བ་ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ངེས་ན་ཕྱོགས་དེ་ན་མེ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ༎ ཁྱིམ་གྱི་དང་རའི་ཕྱོགས་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དེ་རྟོག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་པ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བས་དབེན་པའི་ནམ་མཁའི་ཡུལ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བའི་ནམ་མཁའི་ཆ་ཤས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའམ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་མེ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་སྣང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འབའ་ཞིག་ལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་དུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲ་ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འདིར་ཆོས་ཅན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ཆ་ཤས་ལ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ༎ ༎

ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་ཤ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ

བྱེ॥ ༣༨ ॥

ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དགག་པར་བྱ་བ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པའོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ།། འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཤིང་ཤ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ཤ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་འདི་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ག་མཐོན་པོ་ན་ལྷག་འོག་དཀྲིགས་ཏེ་འདུག་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ནི་ཤིང་སྨུག་པོ་དང་ལྡན་ལ། ཅིག་ཤོས་གཞན་ནི་པོ་ཇ་སྨུག་པོ་ཤིང་མེད་པར་ཐག་རྫོང་དུ་འདུག་གོ །ལྟ་བ་པོས་ཀྱང་དེ་ན་འདུག་པའི་ཤིང་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤིང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ནི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་གང་ཡིན་པ་ལྟ་བ་པོ་དེ་ལ་ཤིང་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ལ། ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་མེད་པའི་གཡའ་བྲག་དེ་ལ་ཤིང་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་འདི་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ།། ||

རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་

ཉ་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ॥༣༥॥

དགག་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བ་མི་དམིགས་པ་དཔེ་འགོད་པ་ལ། འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲང་བའི་རེག་པ་དགག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མི་དམིགས་པ་འདི་ཡང་གང་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མི་སྣང་བ་དེར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། སྣང་བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མེའི་ཁ་དོག་གི་བྱེ་བྲག་སྣང་བ་ན། གྲང་བའི་རེག་པ་རིང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་དེར་འདི་སྦྱར་བར་བྱའོ॥

འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ॥༣༦॥

དགག་པར་བྱ་བ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ॥ འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲང་བའི་རེག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དུ་

པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གང་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་ཅིང་། སྣང་བ་ཡོད་ན། དེ་ན་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ན་འགལ་བའི་མེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ན་ནི་འགལ་བ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྣང་ཉིད་ལ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཁང་མིག་གི་ནང་ན་གྲང་བ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་སེལ་བར་ནུས་པའི་མེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གི་ཚེ་ཁང་མིག་གི་ནང་ནས་དུད་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔགས་པ་ལས་གྲང་བའི་རེག་པ་ལོག་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་སྐར་ཁུང་གི་ཕྱོགས་སྣང་བ་དང་བཅས་ཏེ། ཁང་མིག་གི་ནང་གི་ཕྱོགས་ཀུན་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ॥ ॥

**འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་ཡང་འཇིག་པ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་མེད་དེ། རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ॥༢༥॥**

དགག་པར་བྱ་བ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་བའོ། །ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་

པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དགག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དངོས་པོ་བྱུང་བའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ །ཡང་གི་སྒྲའི་དོན་ནི། སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་ཡང་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་ན། མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུ་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་པ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྣམ་བུ་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བ་ནི་བཙོ་བླག་མཁན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཞིན་དུའོ།།

ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། འཇིག་པ་ཡང་འཇིག་པའི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཡང་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པར་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཉིད་དམིགས་པས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱའོ། །རྟག་པ་ཉིད་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་གང་ཡིན་པ་སྣང་བ་དེ་ལ་གཉིས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པ་ཡང་སྣང་བ་ཉིད་དུ་

ཁས་བླངས་པ་ལ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པ་ནི་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྣང་བ་འདི་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དེ། དེས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་རྟག་པ་ཉིད་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན་དགག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འདྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མི་སྣང་ང་ཡང་གལ་ཏེ་བུམ་པ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བ་འདི་ནི་འདྲིའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་འདྲི་ཉིད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདྲི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཁས་བླངས་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོའམ་དངོས་པོ་མེད་པའམ། སྣང་བའམ་མི་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་བུམ་པ་སྣང་བ་ཁས་བླངས་ནས་འགོག་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སྣང་བ་ལ་འགོག་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ།

**འབྲས་བུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་**

དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༣༨༎

དགག་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གྲང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གྲང་བའི་རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ༎ གང་ན་གྲང་བའི་རྒྱུ་མི་སྣང་བ་དང་། གྲང་བའི་རེག་པ་ཡང་མི་སྣང་བ་དེར་གཏན་ཚིགས་འདི་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གྲང་བའི་རེག་པའམ་དེའི་རྒྱུ་སྣང་བ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པའམ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གང་ན་གྲང་བའི་རྒྱུ་དང་གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་རིང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་པོ་ལ་མི་སྣང་ལ། མེ་ནི་གསལ་བའི་ཁ་དོག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱང་རིང་པོ་ཡང་སྣང་བ་དེར་འདི་སྦྱོར་བར་བྱའོ༎ ༎

ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བ་མོའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༣༩༎

དགག་པར་བྱ་བ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ༎ འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །བ་མོའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ༎ གང་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བ་མོའི་རེག་པ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་གྲང་བའི་རེག་པ་མི་སྣང་བ་དེར་གཏན་ཚིགས་འདི་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ནི་འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྒྱང་རིང་པོ་ན་འདུག་ལ་བ་མོའི་རེག་པ་གྲང་བའི་བྱེ་བྲག་དང་། གྲང་བ་ཙམ་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། མེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱང་རིང་པོ་ན་འདུག་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་མེ་ལས་ནི་གྲང་བ་ཙམ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ནི་གྲང་བའི་བྱེ་བྲག་བ་མོའི་རེག་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲང་བའི་བྱེ་བྲག་ནི་གྲང་བའི་སྤྱིས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་སྦྱོར་བར་བྱའོ༎ ༎

## རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༨༠༎

དགག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དུ་

པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གང་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་མི་འབྱུང་བ་དེར་ནི་འདི་སྦྱོར་བར་བྱའི། འབྲས་བུ་སྣང་བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡང་། མཚོ་ཆེན་པོ་མི་གཡོ་བ་དགུན་རླངས་པ་མང་དུ་འཕྲུལ་བ་ལ་ནམ་སྲོས་ཇི་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་ན་དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བས། རྒྱུ་མི་དམིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དེའི་སྟེང་ན་མེ་འབར་བ་ཡོད་ན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལས་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ། འབར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཚིག་པ་ལ་ཡོད་ན་དེར་ཡང་ཚིག་པའི་གཞི་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའམ་གཞིའི་ངོ་བོ་དེ་སྣང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེར་སྦྱོར་བ་འདི་བྱའོ།། ||

རྒྱུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་སྤུ་
ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དག་མེད་དེ།
གདུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།༨༡།།

དགག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤུ་ལྡང་བའོ། །དེ་ལ་

སོགས་པ་ནི་ལྷུགས་པས་ཉེན་པའི་སོ་ཐམ་ཐམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིགས་པ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སྤུ་ལྡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །མེ་གཞན་ལས་གདུང་བ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གྲང་བ་ཟློག་པར་ནུས་པ་ཡིན་པས་ན་གདུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། གདུང་བར་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དཔེར་ན་སྒྲོན་མ་བཞིན་དུ་གྲང་བ་ཟློག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་སྨོས་སོ། །གདུང་བའི་བྱེ་བྲག་གང་ཡིན་པ་ཉེ་བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གང་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བ་དང་། སྤུ་ལྡང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བ་དེར་འདིའི་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤུ་ལྡང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གྲང་བའི་རེག་པ་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡང་། གདུང་བར་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། གྲང་བའི་རེག་པ་དང་སྤུ་ལྡང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདིའི་སྦྱོར་བ་བྱའོ།།

རྒྱུ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་

ན་ཕྱོགས་འདི་ནི་རྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞུ་ལོང་ཞེས་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་མི་དང་ལྡན་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༨༢༎

དགག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པའོ། །ཕྱོགས་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ལྡན་པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །ཞུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྡན་པ་ནི་ཞུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་དང་འབྲེལ་པའི་མི་ནི་ཞུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་མི་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །རྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་སྐད་པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན་ནི་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། མི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན་ནི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འདི་གསུམ་ཅར་ཡང་མི་སྣང་བ་འདི་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྒྱུད་རིང་པོ་ན་འདུག་ལ། སྐད་པའི་རིག་པས་ཉེན་པའི་ཞུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་ལ། གང་ན་རྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་

དེར་འདི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་ཡང་ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་པའི་གྲང་བ་བཟློག་པར་ནུས་པའི་མེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདིར་གཟུང་བར་བྱའི། དུ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་མེ་ཙམ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ཀྱང་གྲང་བའི་རེག་པ་སེལ་བ་དང་། སྦྱ་ལོང་ཞེས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཤེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། དུ་བ་ཙམ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།། ||

ཅི་སྟེ་གཅིག་ནི་དགག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བསྟན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །

དོན་གཞན་ཡོད་པ་དགག་པ་དག་གིས་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ།།༧༣–༧༧།།

འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་འདས་མ་ཐག་པ་བསྟན་ཏོ།། དེ་ལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཟུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ན། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་

པ་ཡང་གསུམ་འམ་བཞི་ཞིག་གཟུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ། བཙུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་སོ། །དེ་ལ་བཙུས་ཀྱང་དཔེ་བཀོད་པ་ཙམ་གཟུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སྨྲས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏོ། དཔེ་སྦྱར་བར་བྱས་པ་ཡང་མེད་ལ། སྦྱར་བར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བཙུ་སྨྲས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྨྲས་པ་བྱས་ན་ནི་དཔེ་སྦྱར་བར་བྱས་པ་མཐའ་དག་གོ་བར་འགྱུར་ལ། བཙུས་སྨྲས་ཀྱང་དཔེ་སྦྱར་བ་མཐའ་དག་གོ་བར་འགྱུར་ན། ཐམས་ཅད་སྨྲས་པ་ལྷག་པར་བྱས་ན་ནི་དཔེ་སྦྱར་བ་དང་འདྲ་བ་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ॥

རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དེར་འདུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་སྒྲའི་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཀྱང་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པར་དམིགས་ཏེ། རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བྱའོ། །དགག་པ་ནི་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བྱའོ། །དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དོན་གཞན་དགག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྦྱོར་བ་གཞན་རྣམས་སུ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྒྱུད་

པའི་སྒྲ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཟློ་རྒྱུན་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། སྒྱུར་བ་དེ་དག་དངོས་སུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ཟློ་རྒྱུན་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅི་སྟེ་སྒྱུར་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཐ་དད་ན་ནི་དེ་དག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྱུར་བ་ཐ་དད་པ་ནི་སྒྲ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། |

སྒྱུར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་
དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས།
བདག་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་
བསྟན་ཏོ།།༢༥།།

སྒྱུར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་མཐོང་བ་དམིགས་ཤིང་། དེ་གོམས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྐྱུབ་

པ་པོ་རང་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་འགོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་ཡང་སྦྱོར་བ་གོམས་པའི་ཐབས་འདིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ན་རྟོགས་པ་པོ་རང་ལ་དགོས་པ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་གཞན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་དགོས་ན་ནི་དེ་དག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།། ||

སྣང་བ་འགོག་ན་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བ་ཁོ་ན་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་སྣང་བ་མི་དམིགས་པས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་དེ་དག་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་ཤེ་ན། |

མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས། དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་རིག་

པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཟེ་ཚུན་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དེ་དག་དངོས་སུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ཟེ་ཚུན་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ॥ ॥

ཅི་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཐ་དད་ན་ནི་དེ་དག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་ནི་སྒྲ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། །

སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་
དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས།
བདག་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་
བསྟན་ཏོ॥༢༥॥

སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་དམིགས་མེད་། དེ་གོམས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་སླུབ་

པ་པོ་རང་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་འགོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་ཡང་སྦྱོར་བ་གོམས་པའི་ཐབས་འདིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ན་རྟོགས་པ་པོ་རང་ལ་དགོས་པ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་གཞན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་དགོས་ན་ནི་དེ་དག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ༎ ༎

སྣང་བ་འགོག་ན་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བ་ཁོ་ན་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་སྣང་བ་མི་དམིགས་པས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་དེ་དག་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་ཤེ་ན། །

མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས། དགག་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་རིག་

## བྱར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དག་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པར་ཡང་རིག་པར་བྱའོ॥༨༦॥

མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། མེད་པ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་ནི་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ནི་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་སྣང་བ་འགོག་པ་དེ་བས་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །འདིར་ཡང་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འགལ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དགག་པ་བཤད་པ་དེ་བས་ན། སྣང་བ་ཁོ་ན་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དགག་པ་བཤད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཁོ་ན་དགག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དག་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པར་ཡང་རིག་པར་

བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགལ་བ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་དག་གཏན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་པའི་སྔོན་དུ་སོང་བའི་མི་དམིགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེ་བས་ན་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོལ་བ་མང་པོ་སྤྱར་ཐལ་བའི་ལན་བསྒྲུ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡང་གི་སྒྲ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ལན་འདི་དང་འདི་དག་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་ཆོལ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་གི་དོན་ཏོ།། ||

ཅིའི་ཕྱིར་དགག་པར་བྱ་བའི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། |

གཞན་དག་ལ་ནི་འགལ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།༡༨།།

གཞན་དག་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཞན་པ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འགའ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགལ་བ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་

པ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་བོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འགལ་བ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དེས་ན་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཉི་ག་དང་ལྡན་པ་ཡང་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་ཁོ་ན་དགག་པ་ཡིན་ནོ༎

དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡོད་པ་ན་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །རྒྱུར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་ན་འབྲས་བུར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པར་ཤེས་ན་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ༎

ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་ངེས་ན་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ཤིང་མེད་ན་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་ན་ནི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འགལ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཁྱབ་བྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣན་པར་བྱེད་པས་ནི་འགལ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྒྱུར་

གྱུར་པའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དྲན་པར་བྱའོ། །སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མི་དྲན་ན་ནི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་དྲན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ནི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་དྲན་པར་བྱ་བ་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅི་སྟེ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྔོན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དུས་གཞན་ན་ཡོད་པ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་འདི་དག་ཀྱང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ན་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་རྣམས་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ།། ||

སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་

པར་བྱ་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་ན། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། །

བསྐལ་བའི་ཡུལ་མི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
རྒྱུ་ཡིན་ཏེ॥༢༨॥

བསྐལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྐལ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་བསྐལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཅི་ནྭ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ॥ ॥

ཚད་མ་ལས་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། །

ཚད་མ་ལོག་ཀྱང་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ་॥༢༩॥

ཚད་མ་ལོག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་

ལོག་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཚད་མ་ནི་གཞལ་བྱའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ༎

དེ་བས་ན་ཚད་མ་གཉིས་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ལྡོག་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ཚད་མ་ཡོད་པས་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་གཞལ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ༎

དེ་བས་ན་ཚད་མ་ལས་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གི །ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

## རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས།
## རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ༎

རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ༎ ༎

# གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་ནི॥

༄༅། །རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་དོན་བཤད་པར་འདོད་ནས། །

## གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྟེ॥༡॥

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོ॥ ཚུལ་གསུམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱང་ཡིན་པ་དེ་རྗོད་པ་སྟེ། འདིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་འཆད་པར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་པས་རྗོད་པོ॥

དེ་ཙེ་ཡིན་ཞེ་ན་ཚིག་སྟེ། ཚིག་གིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་རྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ཆེད་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ༎ ༎

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་ཚིག་གི་བདག་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །

## རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ་༎༢༎

རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ལས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་དྲན་པ་སྐྱེའོ། །དྲན་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ནི་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཚིག་ལ་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཏགས་པ་སྒྲོ་བཏགས་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ངག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲས་བསྟན་ཏེ། ངག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །གང་ཇི་སྐད་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་ནུས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་པར་འདོད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ངོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཡིན་པའམ། གཞན་གྱིས་

བསྟན་པས་སོ། །དེ་བས་ནི་རྟགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡང་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་འདིར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲས་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པའོ༎ ༎

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་༑ ༑

## སྦྱོར་བའི་ཚིག་གིས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ༎༢༎

དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ནིའོ། །གང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཚིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྒྲའི་བྱེད་པའི་ཚིག་གིས་སོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་སྟེ༑ དོན་བརྗོད་པའོ། །སྒྲའི་དོན་བརྗོད་པའི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ༎ ༎

རྒྱུ་མཚན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། །

## ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ༎༣༎

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཆོས་མཚུངས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དེ། དཔེའི་ཆོས་ཅན་དང་ལྡན་ཅིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་འདྲ་བར་གདན་ཚིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་འདྲ་བར་གདན་ཚིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ངག་གང་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཏེ། །གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངག་འདིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་དཔེ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འདྲ་བ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ངག་གང་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཏེ། །དཔེར་ན་གང་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་དཔེའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང་ནམ་མཁའ་དག་གི་མི་འདྲ་བ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ॥ ‖

ཅི་སྟེ་སྦྱོར་བ་འདི་གཉིས་ཀུང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཐ་མི་དད་པར་ཇི་ལྟར་

གྱུར་ཞེ་ན། |

## སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་མ་གཏོགས་པར་འདི་གཉིས་དོན་དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།༥-༧།།

འདི་གཉིས་དོན་དུ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དོན་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་བཀག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདི་གཉི་ག་ཡང་དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཉི་གས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་ནི་ཐ་དད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ནི་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལས་གཞན་དགོས་པས་བྱས་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་ཚིག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྨྲས་པ་ན་འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། ལྡོག་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ

# BIBLIOTHECA BUDDHICA.

## СОБРАНІЕ БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ,

### ИЗДАВАЕМЫХЪ ИМПЕРАТОРСКОЮ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ.

---

ИЗДАНЫ:

I. Çikṣāsamuccaya. Ed. C. Bendall. I — IV Fsc.
II. Rāṣṭrapālaparipṛcchā. Publ. par L. Finot. I Fsc.
III. Avadānaçataka. Ed. J. S. Speyer. Fsc. I — II.
IV. Madhyamakavṛtti. Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. I.
V. Сборникъ 300 Бурхановъ. Изд. С. Ф. Ольденбургъ. Ч. I.

ПЕЧАТАЮТСЯ:

III. Avadānaçataka. Ed. J. S. Speyer. Fsc. III.
IV. Madhyamakavṛtti. Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. II.
VI. А. Грюнведель. Описаніе буддійскаго собранія кн. Э. Э. Ухтомскаго.
VII. Nyāyabindu и Nyāyabinduṭīkā (санскритскій текстъ). Изд. Ѳ. И. Щербатской.
VIII. Nyāyabindu и Nyāyabinduṭīkā (тибетскій переводъ). Изд. Ѳ. И. Щербатской.